

5. Riggins, F. J., & Wamba, S. F. (2015). Research directions on the adoption, usage, and impact of the Internet of Things through the use of big data analytics. *Information Systems Frontiers*, 17(2)

6. IMF. (2017). The Digital Economy: New IMF Staff Discussion Note. International Monetary Fund.

Маркіна М.І., аспірантка,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
Київ, Україна

ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ В УКРАЇНІ ЯК РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ В КРАЇНАХ ЄС: ПІСЛЯВОЄННИЙ АСПЕКТ

Markina M. I., Postgraduate Student,
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
Kyiv, Ukraine

SPATIAL PLANNING IN UKRAINE AS IMPLEMENTATION OF THE PRINCIPLES OF SPATIAL DEVELOPMENT IN THE EU COUNTRIES: THE POST-WAR ASPECT

Abstract. *The principles of spatial development in the EU countries are analyzed. The main legislative and regulatory documents used in the practice of the EU countries for spatial development are presented. The principles of spatial development of the EU countries in their implementation in spatial planning in Ukraine. The importance of the development of spatial planning in Ukraine in accordance with the principles of the EU countries in the context of post-war reconstruction is substantiated.*

Глобальні виклики та можливості сьогодення диктують важливість застосування новітніх принципів і концепцій публічного управління. Для України це важливо зважаючи на проведення реформи адміністративно-територіального устрою та децентралізації управління. Окремо слід зазначити важливість формування нового бачення на розвиток України у післявоєнний період.

Щодо України, впродовж останніх років можна говорити про впевнене зростання ролі територіального планування, навіть незважаючи на запровадження воєнного стану. Територіальне, або просторове планування є ефективним інструментом інтеграції на конкретних територіях не тільки місцевих, регіональних та загальнодержавних інтересів, а й можливості

врахування секторальних особливостей окремих сфер соціально-економічної діяльності.

Сучасний світ демонструє зростання ролі простору та, відповідно, просторового планування загалом у суспільному розвитку.

Для регулювання питань управління просторовим розвитком, світова практика та, зокрема, країни ЄС, застосовують галузеві кодекси, меморандуми, хартії та інші нормативно-правові акти [1].

Як вважають В.С. Куйбіда, В.А. Негода, В.В. Толкованов, сучасна система територіального планування в Україні сформувалась на основі багаторічного досвіду, що розвивається, особливо останнім часом, згідно з вимогами Керівних принципів сталого просторового розвитку країн ЄС [2].

У 1983 році на черговій (шостій) конференції міністрів, відповідальних за просторове планування, шляхом прийняття Європейської Хартії регіонального (просторового) планування, були визначені концептуальні засади просторового планування в країнах ЄС. Фокус уваги у просторовому плануванні, за резолюцією міністрів, зміщується на людину та її добробут, а також на взаємостосунки людини з навколишнім середовищем.

Можемо вважати, що запорукою сталого просторового розвитку в Європейському Союзі є узгодження соціальних та економічних вимог в процесі землекористування з екосистемними функціями території.

Беручи до уваги сучасні зміни до законодавчої бази, введення нових понять та документації із просторового планування (містобудівної документації) в Україні, можемо робити висновки щодо впровадження досвіду Європейського Союзу, що стосується питань реалізації принципів просторового розвитку для просторового планування в Україні.

Розглядаючи просторове планування як реалізацію принципів просторового розвитку в країнах ЄС, варто згадати вагомий міжнародний документ, що є напрацьований Організацією Об'єднаних Націй, – дані досліджень та рекомендації щодо просторового планування як ключового інструменту розвитку ефективного управління.

Так, ООН рекомендує звертати особливу увагу на питання публічного управління просторовим плануванням. Акцентується увага, зокрема, на важливості відкритості, прозорості, уникнення можливої корупційної складової у системі управлінської діяльності. Узагальнюються принципи і механізми публічного управління у сфері просторового планування. Зокрема, пріоритетними принципами стають демократія, залученість (партисипація), інтеграція.

При здійсненні просторового планування в Україні, вищезазначені принципи реалізуються, зокрема, через розроблення концепцій інтегрованого розвитку територій (далі – Концепція). Концепція оцінюється з точки зору ефективного інструменту сталого розвитку територій, оскільки охоплює в собі всі сфери життєдіяльності окремих складників населених пунктів (міст, селищ, сіл), а також територіальних громад.

Концепція може бути інструментом, завдяки якому стане можливо аналізувати та синтезувати поняття не тільки про населений пункт, але й територіальну громаду і напрацьовувати шляхи стратегічного розвитку в єдиному документі.

Прикладом іншого міжнародного документа ЄС, схваленого міністрами, що відповідають за просторове планування, є Хартія «Міста Європи на шляху сталого розвитку», що була підписана у 2007 році, а у 2020 отримала своє продовження – Нову Лейпцизьку Хартію «Перетворююча сила міст для спільного блага». Варто зауважити, що Хартія «Міста Європи на шляху сталого розвитку» є ратифікованою і в Україні.

У Новій Лейпцизькій Хартії вагомими принципами просторового розвитку виділяють організацію співпраці муніципалітетів, громадськості та бізнес-активу міст і громад, що дасть вагомий поштовх для розвитку міського середовища.

Іншими принципами забезпечення ефективного просторового розвитку зазначаються прозорість муніципалітетів, а також активна громадянська позиція з боку містян. Виокремлюються питання збалансованого розвитку міст, що на думку міністрів-підписантів, можливо за рахунок здійснення сталого просторового планування, зокрема, на основі впровадження нових підходів до створення документації із просторового планування.

Узагальнюючи розглянуті нормативно-правові документи, які стосуються принципів просторового розвитку, що прийняті країнами Європейського Союзу, можемо виділити такі принципи: сталий розвиток, просторове планування та виважені рішення щодо розвитку територій, прозорість муніципалітетів, залученість (партисипація), взаємодія стейкхолдерів (влада-громадськість-бізнес).

Саме завдяки прийняттю нових законодавчих змін в Україні можемо простежувати відповідність принципів просторового розвитку, що прийняті країнами ЄС, в українських законодавчих документах.

Принцип сталого розвитку, просторового планування та виважених рішень щодо розвитку територій реалізуються в Україні завдяки розробленню комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад (документація із просторового планування).

Принцип залученості (партисипації), взаємодії стейкхолдерів (влада-громадськість-бізнес) – розроблення концепцій інтегрованого розвитку територіальних громад та окремих міст (населених пунктів).

Підсумовуючи вищевикладене, можемо вважати, що під час проведення реформи адміністративно-територіального устрою та децентралізації управління в Україні прийняті нові законодавчі акти, у яких простежуємо застосування принципів сталого просторового розвитку, які притаманні і для країн ЄС. Зокрема, введені нові законодавчі зміни, що регламентують окремі питання просторового планування в Україні, мають відбиток реалізації принципів просторового розвитку в країнах Європейського Союзу.

Ведучи мову про післявоєнну відбудову та (або) відновлення територій України, саме питання просторового планування територій можна вважати ключовим фактором сталого та успішного розвитку держави в цілому.

Незважаючи на окремі напрацювання сучасних українських науковців, наразі бракує системних досліджень просторового планування в Україні як реалізації принципів просторового розвитку в країнах ЄС, зокрема, у післявоєнному аспекті, що є вкрай актуальним на сьогодні. У глибинних дослідженнях післявоєнного аспекту просторового планування в Україні як реалізації принципів просторового розвитку в країнах ЄС полягає перспектива подальших наукових досліджень автора.

Список використаних джерел:

1. Огородник В.В., Маркіна М.І. Теоретичні аспекти публічного управління у сфері просторового планування на місцевому рівні. *Демократичне врядування*. 2021. № 28.
2. Куйбіда В.С., Негода В.А., Толкованов В.В. Регіональний розвиток та просторове планування територій: досвід України та інших держав-членів Ради Європи. Київ, 2009, 176 с.

Науменко О.М., к.політ.н., доцент,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
Київ, Україна

«СЕЛЕКТИВНИЙ МЕХАНІЗМ» РЕКРУТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ КАДРІВ У ПІСЛЯВОЄННОМУ ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ УКРАЇНИ

Naumenko O. M., Ph.D., Associate Professor,
Vadym Hetman Kyiv National Economic University, Kyiv, Ukraine

«SELECTIVE MECHANISM» OF ADMINISTRATIVE RECRUITMENT IN THE POST-WAR PUBLIC ADMINISTRATION OF UKRAINE

Abstract. *The problem of leadership in public administration is of particular importance for the post-war reconstruction of Ukraine. The reconstruction of Ukraine after the end of hostilities will pose a serious challenge and practical cases in the need for management specialists, which can be both foreign expats and our highly qualified employees with foreign education and international experience. The «selective mechanism» of managerial personnel recruitment will help practically solve the problems of managerial personnel.*